

A Fővárosi Ítéltábla dr. Hevesi György ügyvéd (fél címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Darázs & Társai Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Dián József ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen - amely perbe a Bebesi Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Bebesi István ügyvéd) által képviselt Alperesi beavatkozó (beavatkozó címe) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Törvényszék 2016. március 24. napján kelt 34.P.21.113/2011/100. számú ítélete ellen az alperes részéről 101. sorszám alatt előterjesztett és Pf/4. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben, a következők szerint változtatja meg:

- a felperest megillető kártérítés összegét - a kamatfizetési kötelezettség érintetlenül hagyása mellett - 3.000.000 (Hárommillió) forintra, míg az alperes állam által előlegezett szakértői költség fizetési kötelezettsége összegét 106.500 (Egyszázhatvanöt ezer) forintra leszállítja;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - az alperes részére 200.000 (Kettőszáz ezer) forint plusz áfa összegű, a beavatkozónak 50.000 (Ötvenezer) forint plusz áfa összegű perköltséget;
- mellőzi az alperes kereseti illeték fizetési kötelezettségét, és egyidejűleg az állam által viselt kereseti illeték összegét 900.000 (Kilencszáz ezer) forintra, míg az állam által előlegezett és viselt szakértői költség összegét 426.000 (Négy százhuszonhat ezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 240.000 (Kettőszáznegyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes - aki 1994. július 3-án született - más intézményben korábban diagnosztizált baloldali lyukas dobhártya, illetve a hosszabb ideje fennálló fülfolyás kezelése érdekében először 2009. március 18. napján jelentkezett az alperesi kórház szakrendelésén. A kezelés során a baloldali krónikus középfülgyulladás gyógyítása és a dobhártyán lévő perforáció zárása céljából 2009. június 12. napján műtétet hajtottak végre. A felperes bal füle a műtétet követően továbbra is váladékozott, 2009 augusztusában a kezelőorvos észlelte, hogy a dobhártya újra kilyukadt. A továbbiakban fülcseppel és gyógyszeres gézcsíkok behelyezésével lokális kezelést folytattak, melynek során

antibiotikumot is alkalmaztak. Nem szűnő fülbetegsége miatt a felperes más intézményeket is felkeresett, 2010. február 1-e és 4-e között a ... Kórház Fül-Orr-Gége Osztályán kezelték, ahol krónikus koleszteamatoma (az elszarusodó laphám leváló hámsejtjei összegyűlnek és úgynevezett szarugyöngyöt, azaz koleszteamatoma képeznek) középfülgyulladászt diagnosztizáltak, melynek gyógyítása érdekében február 2. napján - tympanoplastika és koleszteamatoma szanációs - műtétet végeztek. Az adekvát terápia II. stádiumú műtétet is tartalmaz, amit ugyancsak a ... Kórházban végeztek el 2011. február 15. napján. A betegség és a késedelmesen elvégzett műtét következtében baloldali 13,12%-os vezetékes típusú halláscsökkenés alakult ki a felperesnél, - jobboldalon ép maradt a hallása - állapotában nem várható javulás. A kezelése elhúzódó időtartama megterhelő hatással volt a felperes pszichés állapotára, a korábbiakhoz képest visszahúzóbbá vált. Jelenlegi állapota korlátozza a vizes sportok végzésében, nem búvárkodhat, kerülnie kell a fejesugrást, és csak a fület védő sapkában úszhat.

A felperes módosított keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. § (1) bekezdése alapján 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összeg 2010. február 2. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatának a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az alperesi intézményben felróható módon elmulasztották a helyes diagnózis felállítását, holott az adekvát műtét korábbi elvégzése esetén nem alakult volna ki ilyen nagy fokú - kb. 60 decibele - hallásvesztés.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint nem terheli kártérítő felelősség, mivel a szakma szabályainak megfelelően járt el a felperes kezelése során.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.000.000 forintot és ezen összeg után 2010. február 2. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan elutasította a keresetet, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 240.000 forint kereseti illetéket, valamint 266.260 forint állam által előlegezett szakértői költséget az állam javára. Megállapította, hogy a perrel felmerült költségeiket a felek maguk viselik, további 660.000 forint kereseti illetéket és 266.260 forint állam által előlegezett költséget pedig az állam visel.

Döntésének jogi indokolása szerint a rendelkezésre álló szakértői vélemények alapján bizonyítottan találta, hogy az alperes alkalmazásában tevékenykedő kezelőorvosnak már 2009 augusztusában fel kellett volna állítania a koleszteamatoma középfülgyulladászt diagnózisát. A helyes diagnózis felállítása esetén korábban megkezdhető lett volna az adekvát műtét terápia, amely egyrészt lerövidítette volna a gyógyulás időtartamát, másrészt esélyt biztosított volna kisebb mértékű halláskárosodás kialakulására. Mulasztásával az alperes megsértette az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésében felállított gondossági követelményt, felróható magatartása következményei alól nem mentesülhet, ezért kártérítéssel tartozik a felperes irányában [rég. Ptk. 339. § (1) bekezdés]. A rég. Ptk. 355. § (1) bekezdésében szabályozott nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározásakor figyelembe vette, hogy halláskárosodása folytán a felperes élete jelentősen megváltozott. A baloldali hallásvesztés viszonylag alacsony foka a mindennapi életét ugyan nem befolyásolja, de az elhúzódó kezelés megterhelő hatással volt a pszichés állapotára. A felperes személyiségének megfelelően dolgozta fel a fülbetegségét, és ennek megfelelően konzerválta a negatív élményeket is. A betegség a sporttevékenységben is korlátozza, ami elsősorban a vizes sportok területén jelentkezik, hiszen nem búvárkodhat, és csak fület kifejezetten védő úszósapkában úszhat. Jelenlegi állapota a vívásban ugyan nem akadályozza, de azt is figyelembe vette, hogy a felperes korábban válogatott vívó volt, de a hosszasan elnyúló kezelés alatt fel kellett hagynia az edzéssel. A hosszú kihagyást követően élsportolói karrierjét nem tudta

folytatni, holott ez a felperes életében kiemelkedően fontos szerepet játszott. Erre visszavezethetően megállapította: a vívás abbahagyása is okozati összefüggésbe hozható az alperes felróható magatartásával. Mindemellett azt is figyelembe vette, hogy teljes mértékben semmiképpen nem lett volna elkerülhető a felperes halláskárosodása, megfelelő kezelés esetén a károsodásnak legfeljebb a mértéke lehetett volna kisebb. Mindezen körülményeket összevetve 4.000.000 forintban határozta meg a felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegét, amelyhez járulóan az alperes a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott törvényes mértékű késedelmi kamatot is köteles megfizetni. A felek pernyertességének közel azonos arányára figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a felek maguk viselik a perrel felmerült saját költségeiket. Ehhez az arányhoz igazodóan az alperest kötelezte a le nem rótt kereseti illeték, valamint az állam által előlegezett szakértői díj 50%-ának a megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság szállítsa le a nem vagyoni kártérítés összegét 1.000.000 forintra, továbbá mellőzze illetékfizetési kötelezettségét. Álláspontja szerint az elszenvedett sérelem csekélyebb súlyához viszonyítva az elsőfokú bíróság indokolatlanul magas összegben állapította meg a felperes részére fizetendő nem vagyoni kártérítést. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a körülménynek, hogy a halláscsökkenés a felperes mindennapi életében nem okozott változást, és a csökkent hallás digitális hallókészülékkel teljes mértékben korrigálható. A baloldali kisfokú halláscsökkenés a felperes lehetőségeit sem korlátozza, hiszen fülbetegsége csak abban akadályozza, hogy pilóta legyen, illetve hogy búvárkodjon, emellett kerülnie kell azt, hogy zajos helyen dolgozzon. Itt utalt arra, hogy a fülbetegség kialakulása tekintetében nem terheli felelősség. A szakpszichológus véleményéből kiemelte: nem tapasztalható, hogy a felperes a jobb fülét preferálja, és ezzel együtt az sem alátámasztható, hogy baloldali kisfokú halláscsökkenése miatt a felperes nehezebben alakít ki baráti kapcsolatokat. A fül-orr-gégész szakkonzulens véleménye alapján hangsúlyozta, hogy a felperes továbbra is úszhat és többféle vizes sportot is végezhet, emellett a vívást sem hagyta abba. Az internetről beszerzett adatok azt támasztják alá, hogy a felperes sport karrierje továbbra is folytatódik, hiszen még 2013-ban is jó eredményt ért el több vívóversenyen. A szakkonzulensi véleményből kiemelte: ... személyében korábban is volt már arra példa, hogy súlyosan halláscsökkenést szenvedő olimpiai és világbajnoki aranyérmet szerzett. Négy eseti döntésre hivatkozott annak alátámasztására, hogy az elsőfokú bíróság túlzó mértékben állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét. Illetékfizetési kötelezettsége mellőzését azért kérte, mert az Itv. 5. §-a alapján személyes illetékmentesség illeti meg.

A beavatkozó az alperes fellebbezését támogatva annak teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés nem áll arányban a felperest ért sérelem súlyával. Az elsőfokú bíróságnak értékelnie kellett volna, hogy a halláscsökkenés nem befolyásolja a felperes mindennapi életét, beszédértését és kommunikációját. Emellett ez a körülmény a felperes pályaválasztására, párválasztására és a rekreációjára sincsen hatással, a sporttevékenységben sem akadályozza. Hangsúlyozta, hogy az alperes magatartása következtében a felperest nem érte maradandó lelki egészségkárosodás.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokain alapuló helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint a fül-orr-gégész szakkonzulens véleménye nem áll összhangban az orvosi iratokkal, mivel a mérések 2010. február 1. napján 60 decibeles, 2012. november 14. napján pedig 40-45 decibeles halláscsökkenést igazoltak. Ez azt jelenti, hogy jelenlegi halláscsökkenése közepes fokú, amely további műtétekkel lenne korrigálható, amit azonban a szövődmények magas kockázata miatt visszautasít. Álláspontja szerint dr. ... véleménye sem

elfogadható, mivel ez a szakorvos a korábban elkészített szakvélemény újraértelmezését végezte el anélkül, hogy újabb vizsgálatokat végzett volna. Hangsúlyozta, hogy az általa elszenvedett 40-50%-os hallásvesztés komoly életmódbeli és pályaválasztási beszűkítettséghez vezetett, a bűvárkodás mellett ugyanis a repülést is kerülnie kell, így ezt a közlekedési módot nem veheti igénybe. Ez azzal a következménnyel jár, hogy nem választhat olyan munkát és szabadidős tevékenységet, amely repüléssel (pl. külföldi utazással, illetve kiküldetéssel) járna. Hangsúlyozta, hogy a fül-orr-gégész szakkonzulens sportpszichológiai területen nem rendelkezik megfelelő szaktudással, e tekintetben az általa csatolt sportpszichológus álláspontja az irányadó, aki megerősítette: jelenleg sem a hazai, sem a nemzetközi versenyrendszerben nem szerepel hallássérült sportoló. Ebből következően a két éves kényszerű kihagyás az élsportolói karrierje végét jelentette. Az alperes által a fellebbezésben felsorolt versenyekkel kapcsolatban kifejtette, hogy azok az amatőr versenyek közé tartoznak, nem jelentenek profi kategóriát. Vélekedése szerint az alperes által megjelölt eseti döntések nem mutatnak hasonlóságot a perbeli esethez, ezért azok az összecszerűség meghatározása során nem tekinthetőek irányadónak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a marasztaló rendelkezése 1.000.000 forint és kamatai erejéig jogerőre emelkedett, az ítéletnek erre a részére a Fővárosi Ítéltábla felülbírálatára nem terjedt ki [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az alperes fellebbezése részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság hiánytalanul felderítette a tényállást, arra alapított érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla nem minden tekintetben értett egyet, ezért azt - a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján - részben megváltoztatta.

Az alperes a fellebbezésben már nem vitatta kártérítő felelősségének a fennállását, csupán a felperest megillető kártérítés összegét kifogásolta arra hivatkozással, hogy az elszenvedett sérelem csekélyebb súlyához viszonyítva annak összegét eltúlzottan határozta meg az elsőfokú bíróság. A fellebbezési kérelem korlátaira figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla felülbírálatára annak vizsgálatára szorítkozott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen határozta-e meg a felperest megillető kártérítés összegét.

Az elsőfokú bíróság hiánytalanul számba vette mindazokat a nem vagyoni hátrányokat, amelyeket a felperesnek az alperes felróható magatartásával okozati összefüggésben el kellett szenvednie. Ezek közé a hátrányok közé tartozik az, hogy az elhúzódó fülbetegség visszavetette a felperes sportolói karrierjét. Az elsőfokú bíróság ítéletének az indokolásából egyértelműen kitűnik, hogy a felperes ugyan nem hagyta abba a vívást, de ezt a tevékenységet már nem képes ugyanazon a magas színvonalon folytatni, mint a betegségét megelőzően, amikor élsportolói szinten vívott. Az elsőfokú bíróság azt is világosan kifejtette, hogy az élsportolói karrier megszűnését értékelte hátránynak, hiszen ez alapvető változást idézett elő a felperes életében, aki a betegség miatti „kényszer kihagyás” után már nem számíthatott élsportolói előmenetelre. Így a felperesnek a jövőképen is változtatnia kellett, el kellett fogadnia, hogy noha gyermekkorától kiemelkedő tehetségű vívó volt, mégsem teljesülhetnek élsportolói ambíciói, a vívást legfeljebb amatőr szinten, kedvtelésből folytathatja. Mindez jelentős pszichés megterhelést rótt a felperesre, akit ez a hátrány abban az életkorban érte, amikor az életpályáját tervezte. E mellett a fiatal korban bekövetkező hallásvesztés olyan fogyatékosság, amely kiválthatja az adott korcsoport negatív reakcióját, ezzel felerősítve az elszenvedett testi károsodás feldolgozásának a nehézségeit is.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az előzőekben megjelölt hátrányok számbavétele mellett az

elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azokat a körülményeket, amelyek a kártérítés összegének a mérséklése irányába mutatnak. Ezek közül a legjelentősebb az a körülmény, hogy a felperes fülbetegsége olyan természetes kórokú betegség, melynek kialakulásában nem játszott szerepet az alperes felróható magatartása. Az alperes mulasztása következtében egyrészt a kezelés időtartama hosszabbodott meg, másrészt a műtét késedelmes elvégzése miatt komplikáltabb beavatkozásra volt szükség. Ez azt jelenti: nem az alperes felróható magatartása váltotta ki a felperes hátrányait, hanem csupán fokozta a felperes által elszenvedett nem vagyoni hátrányok súlyosságát.

Az előzőekben kifejtettek vonatkoznak a felperes által elszenvedett hallásvesztés mértékére is. A helyes diagnózis alapján megállapított fülbetegségnek ugyanis szükségszerű velejárója egy bizonyos fokú hallásvesztés, amely az adekvát terápia korábbi megkezdése esetén sem lett volna teljesen elkerülhető. Ebből következően az alperes felróható magatartása csak fokozója, de nem előidézője a felperes hallásvesztésének.

A kirendelt szakértő a hallásvesztés mértékét a munkaképesség megítélése szempontjából értékelte, és a jelenleg elterjedt nemzetközi standardnak megfelelően határozta meg. Az aggálytalan szakértői véleményből megállapítható, hogy az elszenvedett hallásvesztés viszonylag csekélyebb mértéke több területen korlátozza a felperes tevékenységét, de nem zárja ki, hogy - bár nem élsportolói szinten, de - továbbra is sportoljon, valamint személyiségének és képességeinek megfelelő szakmát válasszon. A szakmaválasztás területén a felperesnek nem kell olyan korlátozottsággal számolnia, amely kizárná, hogy rendszeres jövedelmet biztosító munkát végezzen. E tekintetben csupán azt kell figyelembe vennie, hogy nem végezhet állandó erős zajjal járó munkát, illetve nem végezhet olyan munkát sem, amely kimagasló egyensúlyi érzékelést kíván (pl. pilóta). E korlátozottságok figyelembevétele mellett a felperes számos más olyan szakmát választhat, amely biztosítja a megélhetését, és emellett nincs akadálya annak sem, hogy sportolással töltse a szabadidejét.

Az előzőekben megjelölt tényezőket értékelve a Fővárosi Ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság által a felperes részére megítélt kártérítés túlzóan magas összegű, ezért azt 1.000.000 forintra - 4.000.000 forintról 3.000.000 forintra - csökkentette. A felperest megillető kártérítés összegének a csökkentése nem érinti az ahhoz járuló késedelmi kamat mértékét, és a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját.

A kártérítés összegének a csökkentése folytán csökkent a felperes pernyertességének a mértéke is, ezért nem volt indok a Pp. 81. § (1) bekezdésének a második fordulatában meghatározott perköltség viselési szabály alkalmazására. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdés első fordulata alapján a nagyobb részt pervesztes felperest kötelezte az alperes és a beavatkozó ügyvédi költségeinek a megfizetésére. Ennek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdése alapján a jogi képviselő ellátása érdekében kifejtett tevékenység munka- és időigényességére figyelemmel mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a 4/A. § (1) bekezdése szerint hozzáadódik az áfa. A le nem rótt kereseti illetéket, továbbá az állam által előlegezett szakértői díjat ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség arányában osztotta meg a felek között azzal, hogy annak felperesre eső részét, a felperest megillető teljes személyes költségmentesség folytán, az állam viseli.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta: a felperest illető kártérítés összegét 3.000.000 forintra, míg az alperes által az állam javára fizetendő szakértői költség összegét 106.500 forintra leszállította; a felperest kötelezte - a rendelkező részben megjelölt összegű - perköltség megfizetésére; az állam

által viselt kereseti illeték és szakértői költség összegét felemelte; míg egyebekben helyen hagyta azt.

Az alperes fellebbezése csak kisebb mértékben vezetett eredményre, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni a felperes részére a jogi képviselete ellátásával felmerült fellebbezési eljárási költségének az arányos részét. Ennek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5), (6) bekezdései alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a 4/A. § (1) bekezdése szerint hozzáadódik az áfa.

A felperes teljes személyes költségmentessége és az alperes illetékmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 56. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint a 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2016. október 5.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró